

31.5.2021

Tämä ohje korvaa 21.9.2020 annetun ohjeen

Ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä eräiden tilojen käytössä

Ohjeen tarkoitus

Tässä ohjeessa kuvataan yleisötilaisuuksia, yleisiä kokoontumisia ja tilojen käyttöä koskevien tartuntatautilain säännösten soveltamista ja annetaan suosituksia niiden soveltamisesta käytännössä.

Ohjeen tarkoitus on tukea yleisötilaisuuksien, yleisten kokousten ja kokoontumisten järjestämistä sekä tukea tilojen turvallista käyttöä koronaepidemian aikana. Ohjetta noudattamalla voidaan estää tartuntoja ja vähentää altistuneiden määrää.

Tilaisuuksien ja toiminnan järjestämisessä voidaan hyödyntää [myös opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmän laatimia periaatteita vastuullisen tapahtuman järjestämiseksi](#). Toimijat voivat laatia myös omia tilanne-, toiminta- tai tapahtumakohtaisia suosituksiaan tartuntatautilain säännösten puitteissa.

Yhteistyö paikallisten viranomaisten kanssa

Huomioi kunnan ja aluehallintoviraston päätökset yleisötilaisuuksien henkilömääristä ja tilaisuuksien sekä tilojen käytön edellytyksistä.

Ole yhteydessä paikallisiin terveysviranomaisiin tilaisuuden terveysturvallisuuden varmistamiseksi. Paikalliset ja alueelliset tartuntataudeista vastaavat viranomaiset voivat tartuntatautilain mukaisesti avustaa tilannekohtaisten ohjeiden laatimisessa. Tässä yhteydessä olisi hyvä tarkastella tilaisuuteen osallistujien lähtöalueen epidemiologista tilannetta.

Työnantajan ominaisuudessa toimivan tilaisuuden järjestäjän velvollisuuksista työntekijöiden suojaamiseksi säädetään erikseen. Julkisissa tiloissa työskentelevien osalta toimenpiteet perustuvat työnantajan tekemään riskinarvioon. Työterveyshuolto tukee työnantajaa riskinarviossa.

Riittävän etäisyyden säilyttäminen

Lakisääteiset velvollisuudet ja niiden toteuttaminen

Yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen sisätilojen sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattujen ulkotilojen hallinnasta vastaavan toimijan on annettava asiakkaille ja osallistujille riittävän etäisyyden ylläpitämistä koskevat toimintaohjeet. Asiakkaiden ja osallistujien oleskelu on järjestettävä sillä tavoin väljästi, kuin se toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista ja sijoittaa mahdolliset asiakaspaikat riittävän etäälle toisistaan.

Riittävän etäisyyden säilyttäminen henkilöiden välillä estää tehokkaasti tartuntoja. Tartunnan riski on herkästi tavanomaista suurempi kun ääntä käytetään voimakkaasti esimerkiksi lauletaessa tai huudettaessa sekä ryhmäliikuntatilanteissa, joten näissä ja vastaavissa tilanteissa maskin käytön ja lähikontaktien välttämisen merkitys korostuu. Sisätiloissa tulisi lisäksi varmistaa riittävä ilmanvaihto.

Etäisyyden ylläpitäminen ei edellytä tietyn metrimääräisen turvavälin jatkuvaa ylläpitoa, mutta riittävien etäisyyksien ylläpitämistä helpottaa, jos jokaiselle osallistujalle on esimerkiksi osoitettavissa ennakkoon suunniteltu paikka. Etäisyyksien ylläpitoa voidaan varmistaa myös esimerkiksi opastavalla henkilökunnalla ja etäisyysopasteilla sekä ehkäisemällä pitkien jonojen syntyä osallistujien saapumis- ja jakautumisjärjestelyin. Yleisöä voidaan myös ohjata esimerkiksi teippausten tai köysitysten ja järjestyksenvalvojen välityksellä liikkumaan niin, että ruuhkat vältetään. Myös aukioloa ja toiminnan rytmitystä voidaan järjestää väljyyden varmistamiseksi asiakkaiden ja seurueiden välillä.

Suosittelavat lisätoimenpiteet ja niiden toteuttaminen

Kunnat voivat antaa suosituksia, joiden mukaan lakisääteisten velvollisuuksien lisäksi toiminnasta vastaavan olisi syytä toteuttaa myös konkreettisia toiminnallisia muutoksia joilla voidaan varmistaa, että asiakkaat ja osallistajat voivat halutessaan ylläpitää riittävä etäisyyttä, esimerkiksi vähintään yhden metrin etäisyyttä tai enemmän mikäli tilat sen sallivat. Sisätiloissa tulisi lisäksi varmistaa riittävä ilmanvaihto.

[Terveys ja hyvinvoinnin laitos: Koronavirus ja sisäilman turvallisuus](#)

Nämä muutokset on mahdollista toteuttaa toimijan itse valitsemalla tavalla, joko asiakasmäärää suoraan rajaamalla tai toiminnan rakenteellisin muutoksin kuten fyysisillä rakenteilla (plekseillä tai vastaavilla), asiakkaiden oleskelua ja kulkua tehostetusti ohjaavilla ja valvovilla toimilla, asiakkaille seisoma- tai istumapaikan osoittamisella tai erilaisilla ennakkovarausjärjestelmillä, joilla voidaan varmentaa ajallisen asiakasmäärän kautta riittävä väljyys. Kaikille asiakkaille ja osallistujilla voidaan esimerkiksi osoittaa oma riittävän väljästi sijoitettu istuma- tai seisomapaikkansa niin sisä- kuin ulkotiloissa. Asiakkaat voidaan myös esimerkiksi ohjata paikalleen.

Hallintopäätöksellä asetettavat velvollisuudet

Kunta tai aluehallintovirasto voi alueellaan päättää yleisten kokousten ja yleisötilaisuuksien kieltämisestä tartuntatautilain 58 §:n nojalla. Päätöksessä voidaan kuitenkin sallia tilaisuuksien järjestäminen tietyillä edellytyksillä. Edellytykset voivat koskea esimerkiksi tilaisuuden enimmäishenkilömäärää tai tilaisuuden järjestämistä siten, että osallistujien ja seurueiden on mahdollista välttää lähikontakti.

Jos kunta tai aluehallintovirasto on tehnyt alueella tartuntatautilain 58 d §:ssä tarkoitetun päätöksen, asiakkaiden tai osallistujien oleskeluun tarkoitettujen tilojen käyttö on järjestettävä siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa. Päätöksen saa tehdä enintään kuukauden ajaksi kerrallaan. Velvollisuuksien ja rajoitusten toteuttamisesta on tällöin laadittava kirjallinen suunnitelma, joka on pidettävä tilassa nähtävillä.

Lähikontaktilla tarkoitetaan ihmisten oleskelua samassa sisätilassa alle kahden metrin etäisyydellä toisistaan yli 15 minuutin ajan tai fyysistä kontaktia toisiinsa.

Jos toimintaa ei ole mahdollista järjestää tällä tavoin, asiakas- ja osallistujatiloja ei voi käyttää.

Toiminnan järjestäjän on tällöin huolehdittava ja valvottava siitä, että asiakkaalla tai osallistujilla on tosiasiallisesti mahdollisuus olla erillään muista asiakkaista ja seurueista. Käytännössä oleskelun järjestäminen vaatimuksen mukaisesti voi tarkoittaa erityisiä teknisiä tilajärjestelyitä kuten väliseinien, pleksien ja muiden vastaavien ihmisiä toisistaan erottavien tilaratkaisujen tekemistä, asiakaspaikkojen käytön rajoittamista, asiakaskulun rajaamista tai asiakasmäärän rajoittamista, jos lähikontaktien välttäminen ei ole muilla tavoin mahdollista. Velvoitteen voi toteuttaa myös esimerkiksi porrastamalla aikataulullisesti asiakkaiden saapumista tilaan tai oleskelua tilassa. Toiminnan järjestäjä voi toteuttaa toimenpiteet tavalla, joka soveltuu kunkin asiakastilan ominaisuuksiin kuten kokoon, mahdollisiin kiinteisiin rakenteisiin, asiakaspaikkojen sijaintiin ja asiakkaiden tavanomaiseen toimintaan tilassa.

Kasvomaski

THL suosittelee tällä hetkellä kasvomaskin käyttöä koko maassa. Tarkemmat suositukset maskin käytöstä eri tilanteissa riippuvat epidemian vaiheesta ja voivat vaihdella alueittain. ([linkki THL:n sivuille](#))

On huomattava, että maskia ei tule käyttää, jos se vaikeuttaa kohtuuttomasti hengitystä tai jos muut terveyteen liittyvät syyt estävät maskin käytön. Kasvomaskisuositus koskee ensisijassa 12 vuotta täyttäneitä..

Yksityinen palveluntarjoaja tai tapahtumanjärjestäjä voi edellyttää, että asiakkaat käyttävät maskia tartuntariskin vähentämiseksi. Maskien käyttöä koskien tulee kuitenkin

huomioida yhdenvertaisuuteen liittyvät vaatimukset. Viestinnässä tulee huomioida, että kaikki henkilöt eivät voi terveydellisistä syistä käyttää maskia.

Hygienia

Lakisääteiset velvollisuudet

Yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen sisätilojen sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattujen ulkotilojen hallinnasta vastaavan toimijan on huolehdittava, että asiakkailta ja osallistujilla on mahdollisuus käsien puhdistamiseen.

Asiakkaille ja osallistujille on annettava käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytänteitä koskevat toimintaohjeet.

Käytännön esimerkit

Oikein toteutettu yskimis- ja niistämishygienia estävät tartuntoja. Asianmukaisiin käytäntöihin ohjaavaa tiedotusmateriaalia suositellaan jaettavaksi työntekijöille ja vierailijoille tietoisuuden lisäämiseksi osana lakisääteisiä toimintaohjeita.

Huolehdi, että tilaisuudessa on saatavilla riittävästi käsihuuhteita ja käsienpesupaikkoja. Huolehdi wc-tilojen toiminnasta ja varmista saippuan sekä käsipyyhkeiden riittävyys.

Siivous

Lakisääteiset velvollisuudet

Yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen sisätilojen sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattujen ulkotilojen hallinnasta vastaavan toimijan on huolehdittava, että tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään.

Käytännön esimerkit

On mahdollista, että koronavirus tarttuu myös kosketuksen kautta. Koronavirukset eivät kuitenkaan säily pitkiä aikoja pinnoilla.

Siivouksessa käytetään heikosti emäksistä yleispuhdistusainetta. Saniteettitiloissa siivousta voi tehostaa käyttämällä desinfiointiainetta. Noudatetaan Työterveyslaitoksen siivousohjeita: [Ohje siivoukseen](#).

Siivouksen yhteydessä pyyhitään kosketuspinnat, kuten ovenkahvat, käsinojat, tasot ja pöydät, valokatkaisijat ja hanat vähintään päivittäin, mielellään kahdesti päivässä. Sel-

laisessa ympäristössä, jossa kävijöitä on runsaasti, suositellaan puhdistamista useammin, esimerkiksi 2–4 tunnin välein. Yhteiskäytössä olevien tietokoneiden ja päätteiden tai muiden välineiden käyttöä vältetään tai ne puhdistetaan aina käyttäjien välillä.

Tilojen sulkeminen

Lakisääteiset velvollisuudet

Jos kunta tai aluehallintovirasto on tehnyt alueella tartuntatautilain 58 g §:ssä tarkoitetun päätöksen, yleisölle avoimet tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitetut asiakas-, osallistuja- ja odotustilat on suljettava asiakkailta ja osallistujilta. Päätöksen saa tehdä enintään kahden viikon ajaksi kerrallaan.

Päätös velvoittaa harjoitettaessa liikunta-, urheilu-, huvi- tai virkistystoimintaa seuraavissa tiloissa:

- 1) joukkueurheiluun, ryhmäliikuntaan, kontaktilajien harrastamiseen ja muuhun vastaavaan urheiluun tai liikuntaan käytettävät sisätilat sekä kuntosalit ja muut vastaavat sisäliikuntatilat;
- 2) yleiset saunat ja uimahallien, maauimaloiden, kylpylöiden allastilat sekä niiden välittömässä yhteydessä olevat pukuhuonetilat;
- 3) tanssipaikat ja kuorolaulutoimintaan, harrastajateatteriin sekä muuhun vastaavaan ryhmäharrastustoimintaan käytettävät tilat;
- 4) huvi- ja teemapuistot, tivolit sekä eläintarhojen sisätilat;
- 5) sisäleikkipuistot ja sisäleikkipaikat;
- 6) kauppakeskusten yleiset oleskelutilat pois lukien vähittäiskaupan liiketilat ja palvelujen tarjoamiseen käytettävät tilat sekä kulku niihin.

Yleisötilaisuudessa tai yleisessä kokoontumisessa todettu koronavirustartunta

Jos tilaisuuteen osallistuneella todetaan koronavirustartunta, selvitetään, ovatko muut osallistujat altistuneet. Tartuntaketjujen selvitystyö kuuluu kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Altistuneet jäljitetään ja asetetaan tartuntatautilain mukaisesti karanteeniin.

Tartunnanjäljitystä helpottaa, jos tilaisuuden järjestäjällä tai tilassa järjestetystä toiminnasta vastaavalla on tiedot toimintaan osallistuneista henkilöistä. Tietosuojavaltuutettu on antanut ohjeita siitä, mitä seikkoja on huomioitava kerättyä asiakkaiden yhteystietoja koronavirusaltistumisten jäljittämistä varten. [Tietosuojavaltuutettu: Usein kysytyä koronaviruksesta ja tietosuojasta](#)

Yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten henkilömääriä rajoittamalla ja jakamalla yleisö eri lohkoihin voidaan vähentää altistuneiden määrää, mikäli osallistujien joukossa todettaisiin myöhemmin koronavirustartunta.

Muu vastuullisuus

Aluehallintovirastojen päätökset kokoontumisrajoituksista eivät koske yksityistilaisuuksia. Yksityistilaisuuksia ovat kaikki yksityisluonteiset tapahtumat, jotka eivät ole yleisölle avoimia, kuten valmistujaisjuhlat, häät, hautajaiset, ristiäiset, syntymäpäiväjuhlat ja yksityiset illanvietot.

Näissäkin tilaisuuksissa on kuitenkin suositeltavaa noudattaa yleisiä ohjeita hygieniasta, turvaetäisyyksistä ja muista järjestelyistä, joilla estetään koronavirustartuntoja. Myös kunnat ja sairaanhoitopiirit voivat antaa alueellisia suosituksia yksityistilaisuuksien järjestämisestä, sisältäen suosituksen henkilömäärän rajaamisesta kontaktien vähentämiseksi. Yksityistilaisuuksissa on pandemian aikana kertyneen kokemuksen mukaan kohonnut tartuntariski kontaktien ollessa tyypillisesti pitkäkestoisia.

Jos yksityistilaisuus järjestetään ravintolassa, kahvilassa tai muussa ravitsemisliikkeessä, siinä pitää kuitenkin huomioida voimassa olevat ravintolatoiminnan rajoitukset ja velvoitteet.

Liikkumista eri epidemiatilanteissa olevien alueiden välillä tulisi välttää, alueellisten suositusten mukaan.

Riskiryhmään kuuluville suositellaan koronavirusrokotteen ottamista, ellei rokotteelle ole vasta-aihetta. Täysin rokotetun (yleensä kaksi rokoteannosta) riski sairastua vakavaan koronavirusinfektioon on erittäin pieni. Myös täysin rokotettujen suositellaan kuitenkin epidemian aikana noudattamaan tässä ohjeessa tarkoitettuja tartunnantorjuntaohjeita yleisötilaisuuksissa, yleisissä kokoontumisissa ja julkisissa tiloissa.

LINKKEJÄ

Alueellista tietoa

[Terveyden ja hyvinvoinninlaitos: Koronaepidemia: alueiden tilanne, suositukset ja rajoitukset](#)

[Terveyden ja hyvinvoinninlaitos: Koronaepidemia: alueiden tilanne, suositukset ja rajoitukset](#)

[Voimassa olevat ja voimaan tulevat rajoitukset \(Aluehallintovirasto\)](#)

[Alueiden koronatilanne ja rajoitukset sairaanhoitopiireittäin \(Valtioneuvosto\)](#)